

Υποστήριξη Εκπαιδευτικού για την ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 7: Διαχείριση Κινδύνων
Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους
Συγγραφέας: ΜΚΟ ΝΦΕ4Υ/ Συνεργασία στο πλαίσιο
του έργου VETREADY

Αριθμός έργου: 2024-1-ES01-KA220-VET-000257287

Co-funded by
the European Union

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι, ωστόσο, μόνο του/των συγγραφέα/ων και δεν αντικατοπτρίζουν απαραίτητα εκείνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Servicio Español para la Internacionalización de la Educación (SEPIE). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή φέρουν ευθύνη γι' αυτές.

Επισκόπηση Οδηγιών για Εκπαιδευτικούς

Αυτός ο Φάκελος Υποστήριξης Εκπαιδευτικού έχει σχεδιαστεί για να συνοδεύει την εκπαιδευτική ενότητα «**Πλοήγηση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους**», παρέχοντας εξατομικευμένη μεθοδολογική και διδακτική καθοδήγηση για την ενίσχυση της αποτελεσματικής εφαρμογής της.

Στόχος του είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς:

- Κατανοήστε τους συγκεκριμένους παιδαγωγικούς στόχους αυτής της ενότητας εντός της ενότητας
- Εφαρμογή **κατάλληλων στρατηγικών και εργαλείων διδασκαλίας** για την εμπλοκή μαθητών ΕΕΚ, Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΣΕΚ) και της διασποράς
- Διευκολύνετε με **σιγουριά τις βασικές δραστηριότητες**, προωθήστε τον αναστοχασμό και υποστηρίξτε τη διατήρηση της γνώσης
- Προσαρμόστε την **παράδοση σε διαφορετικές μορφές** (πρόσωπο με πρόσωπο, διαδικτυακά, μικτά) και στις ποικίλες ανάγκες των μαθητών

Σημείωση: Η ολοκλήρωση αυτής της ενότητας και του σχετικού κουίζ συμβάλλει στην επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού και μπορεί να οδηγήσει στην απόκτηση πιστοποίησης.

Εκπαιδευτικό Περιεχόμενο αυτής της Εκπαιδευτικής Ενότητας

- Στόχος της Εκπαιδευτικής Ενότητας
 - Μαθησιακά Αποτελέσματα της Εκπαιδευτικής Ενότητας
 - Εισαγωγή: Τι είναι η Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους
 - Βασικές Έννοιες και Ορολογία
 - Κατανόηση της Σημασίας
 - Γιατί είναι σημαντική αυτή η εκπαιδευτική ενότητα
 - Φυσικές Καταστροφές στην Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους Εκδηλώσεων
 - Καύσωνας / Ακραία ζέστη
 - Πλημμύρα
 - Σεισμός
 - Τεχνολογικές / Βιομηχανικές Καταστροφές στην Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους Εκδηλώσεων
 - Χημική διαρροή
 - Ατύχημα Μεταφοράς Επικίνδυνων Υλικών
 - Πυρκαγιά σε δημόσιο χώρο
 - Βιολογικές / Υγειονομικές Καταστροφές στην Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους Εκδηλώσεων
- Βιοτρομοκρατία ή Σκόπιμη Βιολογική Απειλή
- Ψυχολογική ή ψυχική κρίση υγείας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης
 - Πανδημία ή επιδημική έξαρση
 - Εμπνευσμένες Πράξεις και Πρότυπα
 - Περισσότερα για εξερεύνηση

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

- **Μέθοδος Διδασκαλίας 1: Παιχνίδι Ρόλων και Λήψη Απόψεων**
- Το παιχνίδι ρόλων ενισχύει την ενσυναίσθηση, την επικοινωνία και τις ηγετικές δεξιότητες. Βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν πώς πρέπει να συντονίζονται διαφορετικοί ρόλοι (π.χ., ασφάλεια, πρώτος ανταποκριτής, πολίτης) κατά τη διάρκεια μιας κρίσης.
- **Παράδειγμα εφαρμογής:**
Αφού συζητήσετε για τις Τεχνολογικές/Βιομηχανικές Καταστροφές, αναθέστε σε κάθε μαθητή έναν ρόλο (π.χ., διευθυντής εμπορικού κέντρου, επισκέπτης, ανταποκριτής έκτακτης ανάγκης).
Αναπαριστούν τα πρώτα πέντε λεπτά μιας εκκένωσης μετά από διαρροή χημικών ουσιών.
Ολοκληρώστε με μια αναστοχαστική σκέψη σχετικά με τη σαφή επικοινωνία και την κατανομή ευθυνών.

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

- **Μέθοδος Διδασκαλίας 2: Καθοδηγούμενη Ομαδική Συζήτηση**
- Ενθαρρύνει τους μαθητές να αναστοχάζονται, να μοιράζονται προσωπικές γνώσεις και να αναλύουν κριτικά πραγματικές περιπτώσεις, καλλιεργώντας ενσυναίσθηση και δεξιότητες συνεργατικής επίλυσης προβλημάτων.

- **Παράδειγμα εφαρμογής:**

Αφού δείξετε τη διαφάνεια «Μαθήματα από την Ουκρανία: Η ετοιμότητα σώζει ζωές», καλέστε τους μαθητές να συζητήσουν:

Ποιες συμπεριφορές οδήγησαν αυτήν την κοινότητα στην επιτυχία εν μέσω κρίσης;
Πώς θα μπορούσαν να εφαρμοστούν παρόμοιες πρακτικές σε μεγάλους δημόσιους χώρους στην περιοχή τους;

Οι εκπαιδευτικοί συντονίζουν τη συζήτηση για να διασφαλίσουν τη συμμετοχή όλων των φωνών των μαθητών.

Προτεινόμενες μέθοδοι και εργαλεία διδασκαλίας

- **Μέθοδος Διδασκαλίας 3: Άσκηση Προσομοίωσης**
- Οι προσομοιώσεις επιτρέπουν στους μαθητές να βιώσουν τη λήψη αποφάσεων στην πραγματική ζωή σε ένα ασφαλές και ελεγχόμενο περιβάλλον. Αυτή η μέθοδος αναπτύσσει την επίγνωση της κατάστασης, την ομαδική εργασία και τον συναισθηματικό έλεγχο σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
- **Παράδειγμα εφαρμογής:**

Παρουσιάζοντας το Σενάριο Αναστοχασμού: Καπνίστε στο Στάδιο, χωρίστε τους μαθητές σε μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα λειτουργεί ως προσωπικό του χώρου, ασφάλεια ή θεατές, προσομοιώνοντας τις αντιδράσεις τους κατά τη διάρκεια των πρώτων 3 λεπτών της εκδήλωσης.

Κάντε μια ανασκόπηση συζητώντας ποιες ενέργειες βοήθησαν στη μείωση του πανικού και ποιες αύξησαν τον κίνδυνο.

Συμβουλές Ενίσχυσης Συμμετοχής

- **Ξεκινήστε με σύνδεση:** Ξεκινήστε τις συνεδρίες ρωτώντας τους μαθητές για τις δικές τους εμπειρίες με την ασφάλεια, τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης ή την επίγνωση κινδύνων. Αυτό χτίζει εμπιστοσύνη και ενεργοποιεί προηγούμενες γνώσεις.
- **Χρησιμοποιήστε ρεαλιστικά, σχετικά παραδείγματα:** Επιλέξτε σενάρια και μελέτες περίπτωσης (π.χ. εμπορικά κέντρα, στάδια, αεροδρόμια) που αντικατοπτρίζουν καθημερινά περιβάλλοντα για να αυξήσετε τη συνάφεια και το κίνητρο.
- **Ενθαρρύνετε τη συμμετοχή, όχι την τελειότητα:** Τονίστε ότι κάθε συνεισφορά —είτε αναλυτική είτε συναισθηματική— είναι πολύτιμη. Οι μαθητές θα πρέπει να αισθάνονται ασφαλείς να κάνουν λάθη και να μαθαίνουν συνεργατικά.
- **Ισορροπήστε το συναίσθημα και την ενδυνάμωση:** Παρουσιάστε με ευαισθησία τα δύσκολα θέματα καταστροφών. Αποφύγετε τις αφηγήσεις που βασίζονται στον φόβο. Εστιάστε αντ' αυτού στην αυτοπεποίθηση, την επίλυση προβλημάτων και τα θετικά αποτελέσματα («τι να κάνετε» αντί για «τι πήγε στραβά»).
- **Εφαρμόστε διαδραστικές τεχνικές:** Χρησιμοποιήστε προσομοιώσεις, ομαδικές συζητήσεις και γρήγορες εργασίες λήψης αποφάσεων για να κάνετε τη μάθηση δυναμική και αξέχαστη. Οπτικά εργαλεία, σύντομα βίντεο και ερωτήσεις αναστοχασμού βοηθούν στη διατήρηση της εμπλοκής.
- **Δημιουργήστε έναν ψυχολογικά ασφαλή χώρο μάθησης:** Θέστε σαφείς βασικούς κανόνες για τον σεβασμό και την υποστήριξη. Επιτρέψτε στους συμμετέχοντες να κάνουν σύντομα διαλείμματα εάν επηρεάζονται συναισθηματικά από παραδείγματα ή εικόνες της πραγματικής ζωής.
- **Τονίστε την κοινότητα και τη συνεργασία:** Ενισχύστε το γεγονός ότι η ετοιμότητα για καταστροφές δεν είναι ατομική εργασία — είναι κοινή ευθύνη. Ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία, την ενσυναίσθηση και την πολιτισμική κατανόηση.

Στρατηγικές Προσαρμογής

Παρουσίαση με φυσική παρουσία: Χρησιμοποιήστε εκτυπωμένες κάρτες σεναρίων, flipcharts και οπτικές προτροπές (εικόνες ή διαφάνειες που δημιουργούνται από τεχνητή νοημοσύνη). Οργανώστε σταθμούς μικρών ομάδων — ο καθένας με διαφορετικό πλαίσιο καταστροφής (πλημμύρα, πυρκαγιά, έκτακτη ανάγκη υγείας). Χρησιμοποιήστε κύκλους απολογισμού μετά από κάθε δραστηριότητα για συναισθηματική αναστοχασμό και ενίσχυση γνώσεων.

Υλικά: Εκτυπωμένες διαφάνειες, μαρκαδόροι, κάρτες ρόλων, προβολέας, σύμβολα πρώτων βοηθειών και αυτοκόλλητα σημειώματα για αναστοχασμό.

Ηλεκτρονική Παράδοση: Χρησιμοποιήστε το Zoom, το Teams ή το Google Meet για ομαδική αλληλεπίδραση. Χρησιμοποιήστε αίθουσες διαλείμματος για ανάλυση σεναρίων και παιχνίδι ρόλων. Κοινοποιήστε γραφικά που δημιουργούνται από τεχνητή νοημοσύνη στην οθόνη και χρησιμοποιήστε το Mentimeter ή το Kahoot για σχόλια.

Εργαλεία: Zoom ή MS Teams, Google Slides, Mentimeter, Padlet, Kahoot, φόρμες online κουίζ.

Μικτή Μορφή: Συνδυάστε την ασύγχρονη μάθηση (βίντεο, αναγνώσεις, αυτοαξιολόγηση) με ζωντανή ομαδική εξάσκηση. Μοιραστείτε οπτικά σενάρια και μελέτες περιπτώσεων μέσω ενός LMS ή Google Classroom. Χρησιμοποιήστε υβριδικούς φόρουμ συζήτησης για να μοιραστείτε παραδείγματα τοπικών καταστροφών ή διδάγματα που αντλήθηκαν.

Εργαλεία: Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (Moodle, Google Classroom), Έγγραφα Google για ομαδικές εργασίες, σύντομα βίντεο και ημερολόγια αναστοχασμού.

Βασικές Δεξιότητες ESCO που Αναλύονται σε Αυτή την Ενότητα

Στοχευμένη κατηγορία δεξιοτήτων ESCO: T2.3 – Αντιμετώπιση προβλημάτων. Βασικές δεξιότητες που αναπτύχθηκαν: Εντοπισμός προβλημάτων και διενέργεια ανάλυσης κινδύνου, Ανάπτυξη στρατηγικών για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, Επίλυση προβλημάτων υπό απρόβλεπτες συνθήκες.

- **Εντοπισμός προβλημάτων και εκτέλεση ανάλυσης κινδύνου.** Εξασκείται όταν οι μαθητές αναγνωρίζουν πρώιμα σημάδια καταστροφής — όπως ελαφρές δονήσεις πριν από σεισμό, μυρωδιά καπνού ή τρεμοπαίζει πριν από πυρκαγιά ή ήχους συναγερμού σε έναν μεγάλο χώρο.

Εστίαση του εκπαιδευτικού: Ενθάρρυνση των μαθητών να παρατηρούν, να ερμηνεύουν και να ιεραρχούν τα ορατά και αισθητηριακά προειδοποιητικά σημάδια.

Ρωτήστε: «Ποια σημάδια απαιτούν άμεση δράση;», «Τι θα μπορούσαν να υποδηλώνουν αυτά τα πρώιμα σημάδια σε διαφορετικά περιβάλλοντα;»

- **Ανάπτυξη Στρατηγικών για Αντιμετώπιση Έκτακτης Ανάγκης.** Εξάσκηση στα σενάρια Παύσης και Αναστοχασμού — όπως φυγή, ξαφνικές διακοπές ρεύματος ή ιατρική έκτακτη ανάγκη σε αίθουσα συναυλιών. Οι εκπαιδευόμενοι προτείνουν βήματα δράσης, στρατηγικές εκκένωσης ή σχέδια επικοινωνίας.

Εστίαση του εκπαιδευτικού: Καθοδήγηση της συζήτησης σχετικά με εναλλακτικές απαντήσεις και αίτημα από τους μαθητές να δικαιολογήσουν τις αποφάσεις τους χρησιμοποιώντας λογική και αρχές ασφάλειας. Αυτό αναπτύσσει τον προγραμματισμό, την ιεράρχηση προτεραιοτήτων και τη συνεργατική λήψη αποφάσεων υπό πίεση.

- **Επίλυση προβλημάτων υπό απρόβλεπτες συνθήκες.** Ασκείται κατά τη διάρκεια σοβαρών καταιγίδων, βλαβών υποδομών ή αιφνίδιων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για την υγεία, όταν τα συνηθισμένα συστήματα αποτυγχάνουν και τα άτομα πρέπει να ενεργούν ανεξάρτητα.
- **Στόχος του εκπαιδευτικού:** Ενθάρρυνση των μαθητών να αναλύουν τη συναισθηματική έναντι της ορθολογικής λήψης αποφάσεων.
- Ρωτήστε: «Τι σας βοήθησε να σκεφτείτε καθαρά υπό πίεση;», «Τι θα μπορούσατε να κάνετε για να υποστηρίξετε άλλους σε καταστάσεις πανικού;»

Υποστήριξη Αξιολόγησης – Πώς να Ελέγχετε την Πρόοδο του Μαθητή

Στο τέλος αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι συμπληρώνουν ένα **κουίζ** **πολλαπλής επιλογής 10 ερωτήσεων**, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να αξιολογήσει την κατανόησή τους σχετικά με τις βασικές έννοιες που καλύπτονται στη συνεδρία.

Επιπλέον στρατηγικές αξιολόγησης:

- **Ανασκόπηση Σεναρίου - Στοχασμός.** Μετά την ολοκλήρωση ενός Σεναρίου Παύσης και Ανασκόπησης (π.χ. «Καπνός στο Στάδιο» ή «Παράξενη Μυρωδιά στο Εμπορικό Κέντρο»), κάθε μαθητής μοιράζεται μια βασική απόφαση που πήρε και το σκεπτικό πίσω από αυτήν. Οι εκπαιδευτικοί διευκολύνουν μια σύντομη ομαδική συζήτηση συγκρίνοντας τις απαντήσεις με επαληθευμένες βέλτιστες πρακτικές.
- **Εισιτήριο Εξόδου – Βασική Μαθησιακή Επισκόπηση.** Στο τέλος της συνεδρίας, οι μαθητές γράφουν (ή καταγράφουν, σε διαδικτυακές συνεδρίες) μία σύντομη απάντηση στα εξής: «Ποιο είναι το πιο σημαντικό πράγμα που έμαθα σήμερα σχετικά με τους κινδύνους καταστροφών σε δημόσιους χώρους;», «Ποιες ενέργειες θα αναλάβω διαφορετικά την επόμενη φορά που θα βρεθώ σε έναν πολυσύχναστο χώρο;»

Πρόσθετο Εκπαιδευτικό Υλικό

1. UNDRR – Πώς να Κάνετε τις Πόλεις Ανθεκτικές: Ένα Εγχειρίδιο για Ηγέτες Τοπικής Αυτοδιοίκησης

<https://www.undrr.org/publication/how-make-cities-more-resilient-handbook-local-government-leaders-2017> Αυτό το εγχειρίδιο παρέχει μια σαφή, οπτική επισκόπηση των κινδύνων αστικών καταστροφών, του σχεδιασμού εκκένωσης και των στρατηγικών ευαισθητοποίησης του κοινού — ιδανικό για εκπαιδευτικούς που συνδέουν την ασφάλεια των χώρων με την ευρύτερη ανθεκτικότητα της κοινότητας.

2. Ευρωπαϊκή Επιτροπή DG ECHO – Κέντρο Γνώσεων για τη Διαχείριση Κινδύνων Καταστροφών (DRMKC) Επεξηγηματικά στοιχεία

<https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/>

Προσφέρει συνοπτικές, βασισμένες σε στοιχεία περιλήψεις και γραφήματα σχετικά με τις τάσεις κινδύνου καταστροφών στην ΕΕ, τους μηχανισμούς πολιτικής προστασίας και την επικοινωνία σε κρίσεις — εξαιρετικό υλικό αναφοράς για εκπαιδευτές που σχεδιάζουν ασκήσεις βασισμένες σε σενάρια.

3. IFRC – Βασικά μηνύματα της IFRC για την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση του κοινού για τη μείωση του κινδύνου καταστροφών (PAPE)

<https://www.ifrc.org/public-awareness-and-public-education-drr>

Ένας παγκοσμίως αναγνωρισμένος οδηγός με έτοιμα προς χρήση εκπαιδευτικά μηνύματα και γραφικά για τη διδασκαλία της ετοιμότητας για καταστροφές σε απλή και προσιτή γλώσσα — προσαρμόσιμος τόσο σε νεανικό όσο και σε ενήλικο κοινό.

Πηγές

- Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop). (2023). Μάθηση ενηλίκων και συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση στην Ευρώπη: Οικοδόμηση συμπεριληπτικών μαθησιακών κουλτούρων. <https://www.cedefop.europa.eu/en/publications>
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή. (2021). Ευρωπαϊκή ατζέντα δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>
- Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ETF). (2022). Καινοτόμος διδασκαλία και μάθηση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση: Πρακτικές προσεγγίσεις για συμπεριληπτική παιδαγωγική. <https://www.etf.europa.eu/en/publications>
- Kolb, D. A. (2015). Βιωματική μάθηση: Η εμπειρία ως πηγή μάθησης και ανάπτυξης (2η έκδοση). Pearson Education.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., III, & Swanson, R. A. (2015). Ο ενήλικας εκπαιδευόμενος: Το οριστικό κλασικό έργο στην εκπαίδευση ενηλίκων και την ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού (8η έκδοση). Routledge.
- Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). (2021). Διδασκαλία για το μέλλον: Αποτελεσματικά μαθησιακά περιβάλλοντα στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση. <https://www.oecd.org/education>
- Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO). (2020). Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη: Ένας οδικός χάρτης. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802>

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

<https://ied.eu/>

<https://denizli.afad.gov.tr/>

<https://neotalentway.com/>

<https://www.eva93.lv/>

<https://ngo-nfe4y.com.ua/en>

<https://vonhope.is/>

**Διασκεδάστε με την Ενότητα 2 VET-READY - Προετοιμασία και
Ανταπόκριση σε Καταστροφές σε Δημόσιους και Μεγάλους
Χώρους - Εκπαιδευτική Ενότητα 7 - Πλοήγηση σε Κινδύνους
Καταστροφών σε Δημόσιους και Μεγάλους Χώρους!**

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ

<https://vetready.eu/>